

DÉLI ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf.

KEDD

30. szám.

December 15.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felélős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Lemond a koalíciós kabinet. Egy állandó tisztviselő üzelmei a fővárosban.

Wekerle bevallotta a szédelgést.

— dec. 15.

(V.) Hát, kedves atyámfiai, olvassátok el figyelmesen a miniszterelnök ur tegnapi képviselőházi beszédét s aztán ítéljétek meg magatok, hogy mit várhattok ettől az emberről.

Szögezzük le először is azt a valómását, hogy a koalíciós kormány Bécsből jövet megállapodott abban, hogy a választói jog reformjánál se az „általánost”, se az „egyenlőt”, se a „titkos” ne emlisse.

A paktum 6-ik pontja értelmében ugyanis a „nemzeti hősök” azon az alapon kaptak kormányalakítási megbízást a királytól, hogy a koalíció megcsinálja a választói jog reformot legálisan olyan alapon, amint azt a darabont kormány tervbe vette.

Nos hát, ha ez nem minden idők leggazabb népcsalása, úgy a dánosi cigányok szintiszta gentlemének.

A Wekerle cinizmusa kellett ahhoz, hogy az eféle közönséges politikai szédelgést fagyos egykedvűséggel bevallják.

Ha ez a beismerés sem képes téged jámbor nemzetem bárány-türelmedből kisodorni, úgy menj, állj be a városligeti vurstli-pofozógépnél; akkor téged a legerősebb ökölcsapás sem fog már egykedvűségedből kiforgatni.

Ezután a bankkérdésről nyilatkozott Wekerle ur.

Itt a le-körmönfontabb rabulis-tikát is megszégyenítő ferdtéssel azt vitatta a miniszterelnök ur, hogy a kétszázalékos kvótacmelésnek ellenértékül a koalíciós kormány nem ígérte az önálló magyar jegybankot, hanem csupán „szabad kezelt” biztosított a nemzetnek a bankkérdésben.

Tovább is folytatják tehát a bankcsalást.

Ismételem, újra és ujjalag hangoztatom: az önálló, magyar nemzeti jegybankból nem lesz soha semmi.

Száz koronát teszek a Wekerle hófehér mellényének egy gombja ellenében, hogy sem 1911-ben, sem 1917-ben nem lesz meg az önálló jegybank.

Megmondom az okát, hogy miért nem lesz.

Először is azért, mert sem a király, sem a dinasztia, sem a kamarilla nem akarja.

Másodszor azért, mert az összes 67-es politikusok, az ischli klauzula bűnös merénylőjével, a darabont Lukács László volt pénzügyminiszterrel az élükön, ellenzik az önálló magyar bankot.

Harmadszor azért, mert Wekerle, Andrássy, a néppárt és a Polónyi Géza által hazafiatlanságukban leleplezett bankkorifeusok elvileg kárhözlatják a bank elkülönítést.

És kérditek: miért ellenzik a felsorolt tényezők gazdasági rabszolgaságunkból való felszabadulásunkat? Miért nem akarják az említett urak, hogy a kapzsi, rabló Ausztria kezét végre valahára a zsebünkől kitépjük?

Hazafiatlanságból-e, vagy kislekűségből?

Megmondom. Ezek az urak olyan vak imádással viseltetnek Ausztria pénzügyi és gazdasági tulsulya és felsőbbbsége iránt, olyannyira hozzászoktak gyarmati alárendeltségi és függőségi nivoltunkhoz, hogy a legparányibb önállósági kísérleteinknél gazdasági életfonalunk megbillentésétől tartanak.

Ezek a rövidlátó, szürke hályoggal sújtott, botor és maradi politikuskok egyrészt az osztrák bosszúállás gazdasági visszahatásától, másrészt a magyar bankjegyek és értékek diszagiójától féltik a hazai pénzpiacunkat.

Elvakult, kislekű emberek ti! Hát ha Ausztria összes hatalmasai összefognak ellentünk képesek volnának-e még jobban kiszipolyozni, kiuzsorázni, gazdaságilag megsanyargani ezt a teljesen kifosztott magyar közgazdasági piacot, mint ahogy ezt már eddig is megtették?

És ha az annyira rettegett diszagió és kamaidrágulás folytán a magyar pénzpiac évente néhány millió koronával fogná is megváltani gazdasági felszabadulását, önállóságát és függetlenségét; kérdem tőletek elfogódott lelki aggódo testvéreim: hát ezt a néhány millió veszteséget jobban megfogjuk sanyleni, mint azokat a számozatlan milliókat, amelyeket egy higveleű osztrák kancellár külpolitikai baklövéseinek megváltásaként egész bizonyossággal kell majd ennek a mindenképpen megnyomorított nemzetnek kiizzadnia?

Erre feleljenek Wekerle, Andrássy, Popovics, Lukács (az ischli) és a többi 67-es urak.

— dec. 15.

Ma a Ház folyosóján híre járt, hogy ha az alkotmánypárt és a kormány nem tudják hamarosan a függetlenségiek megbékélését és a fuziót létrehozni, nem marad más hátra, mint — tavaszra az új általános képviselőválasztásokat kiírni.

És nem lehetetlen, hogy ezt Andrássy vezérletével a 67-esek koncentrációja előzné meg.

A politikai korzón.

Wekerle — teljes beismerésben. A politikai gonosztevők sem kerülhetik el megérdemelt sorsukat. A hurok, amelyet Polónyi Géza és Gaál Gaszton a miniszterelnök ur bűnös politikai nyaka köré csavartak, kezdi elszoritani a koalíciós hazugságok lélekzetét, mint azt az egyszeri tót atyafijt, aki kivégzés közben azzal szakitotta félbe munkájában a hóhért, hogy: „pomali, pomali, nye mám Init!”...

Betyárbeccsület. Tehát: amint a sikerült udvari betöréstől hazajövet a vasúti kupában osztozkodtak a koncon, egyetértőleg megállapodtak abban, hogy az otthonmaradottaknak nem tesznek említést sem az általános, sem az egyenlő, sem a titkos választói jogról. A királyi kötött paktum szerint ugyan kötelezve voltak „legalább” is ennyit bevenni a választói jog reformjavaslataiba, mert ezt már a darabontok is fölvetették szervezetükbe, de miután meggyeztek abban is, hogy a paktum határozmányait titokban fogják tartani, nem tartották szükségesnek sem az „általános”, sem az „egyenlő”, sem a „titkos” választói joghoz való ragaszkodást. És ha ez az átkozott Polónyi meg nem szegi a betyárbeccsületet, hát sikerült volna nekik becsapni a császárt, a királyt, az udvart, a kamarillát, az egész nemzetet, sőt még a — darabontokat is.

Ujabb beccsapás — katonai engedményekkel. Minthogy Wekerle ur lába körül már nagyon kezd szorulni a bankkapca, hát a ravasz róka már más hurokat kezd pengetni. Ezzel akarja a Hollók szájából kicsalni a banksajtót. Most ismét „katonai engedményekről” fuvalázik a koalíciós sajtó. De ezekkel is pech-e van a kormánynak. Ezek az otromba bécsi lapok nem értik a dörgést és nem épen alkalomszerűen, időnek előtte beharangoznak a „katonai vívmányok”-nak. A bécsi sajtóban, úgy látszik, még nincsen elég pártfelfüggyelő és őrszem.

Lukács László a politika aktualitásáról.

Lesz-e fuzió? — A külön bank. — Mozgalmas élet a Lloyd-klubban.

— dec. 15.

Politikai körökben híre járt tegnap, hogy a fuzióba be akarja vonni a kormány a régi hatvanheteseket is.

Lukács László volt pénzügyminiszter, a „Nemzeti Társaskör” elnöke erről a hírről a következőképp nyilatkozott egy hírlapíró előtt:

— A „Nemzeti Társaskör”-ben tegnap vagy tegnapelőtt csakugyan volt összejövetel: választmányi ülést tartottunk. A jelentékenyen megszaporodott tagfölvételek tárgyában határoztunk; az ülések más tárgya nem volt. Határozottan mondom, hogy politikai természetű ügy nem került szónyegre. Arról, hogy az az alkotmánypárt fuzióra gondolna a többi hatvanhetes elemekkel és épen a „Nemzeti Társaskör”-ben egyesült politikusokkal: mit sem tudok. Erre nézve eddig semmiféle lépésről sincs tudomásom. Nekünk a politikai eseményekről közvetlenül értesüléseink nincsenek. Hiszen mi kívül állunk az aktív politikán. Hallottam, hogy gabalyodás van, amde azt hiszem, hogy a függetlenségi, akik az önálló bankot sürgetik, úgy mint más esetben is megtörtént már, most is meggondolják majd a dolgot.

Arra a kérdésre, hogy a hatvanhetesek fuziójának a „Nemzeti Társaskör” részéről volna-e elvi akadály, a volt pénzügyminiszter a következőket volt szíves válaszolni:

— Természetes, hogy itt már csak a magam nevében beszélhetek, mert nem vagyok följogosítva arra, hogy az egész klub nevében szóljak. Ami tehát a kérdést illeti: az alkotmánypárttal való esetleges fuziónak részünkről elvi akadályai nincsenek, miután mi is a hatvanhetes alap föntartására törekszünk. De vannak sajnós, személyi természetű differenciák. Amde ezek nem olyanok, hogy leküzdhetetlenek lennének. Politikát elvi alapon és nem személyi motívumokból kell csinálni. A főkérdés mindenesetre az marad, hogy milyen programot adna az alkotmánypárt.

A külön bank dolgáról ezeket mondta Lukács László:

— Kétségtelen, hogy az önálló bankot, ha minden áron akarják, meg lehet csinálni. Fizikai akadályai legalább nincsenek. A szükséges tőkét össze lehet hozni. Ausztriával való szerződésünk sem akadály a bank elkülönítésének;

Jogunk mindig fenn volt tartva rá. Más kérdés persze, hogy helyes és hasznos dolog volna-e a bank elkülönítése? Ebben a kérdésben álláspontom ismeretes. Határozottan káros dolognak tartanám mai helyzetünkben a külön bank föllállítását. A bank az egyetlen közös természetű ügy, amelyből hasznunk van, a nélkül, hogy bármely áldozatot kellene hoznunk érte. Oktalanság volna ezt az egyet eldobni, a mi a közönségben ránk nézve hasznos. Külön bank mellett egyebektől eltekintve, helyzetünk Ausztriával szemben is megroszabbottnak, mert drága pénzzel iparunk még kevésbé volna versenyképes, mint most. Különben azt hiszem, hogy a függetlenségiek, ha mégis megcsinálnák a bankot, rövid idő múlva alig tudnának megállni válsztóik előtt.

... A volt pénzügyminiszternek e nyilatkozata kapcsán fölemeljük, hogy Tiszta István gróf a múlt héten Budapesten tartózkodott és sürin megfordult a régi szabadelvű pártkör — a mostani „Nemzeti Társaskör” — helyiségében. Kívüle még Cseh Ervin volt horvát miniszter, Hieronymi Károly volt kereskedelmi miniszter, Born Frigyes báró, Serényi Béla gróf és Beöthy László volt bihari főispán gyakori vendégei mostanában a pártkörnek, amelynek életébe a téli szezon némi élénkséget hozott.

Lemond a koalíciós kormány.

A magyarok istene megelégette a nemzet szenvedéseit.

Saját tudósítónktól. — dec. 15.

A koalíciós kormány bukik, takarodik, pusztul... Egy hírlapíró beszélgetett az este egy aktív államférfiúval, aki így nyilatkozott a politika mai állásáról:

— A helyzetet reménytelennek látom. Annyi már is tény, hogy az önálló bank kérdésén a fuzió meghiúsult. A felelősséget mi nem viselhetjük s a függetlenségi párt nem hallgat a mérséklet szavára, a kormány befogja a dilemmát. Hogy mi lesz ezután, még csak sejteni sem lehet. Az volna még a legkedvesebb megoldás, ha a függetlenségi párt — bank nélkül is! — vállalná a kormányt. De viszont a király kizárólag függetlenségi miniszterek kezére nem bizza a kormányrudat. Mondhatom tehát, hogy újév után, ha a bankkérdés aktuális lesz, olyan kaoszt támad, amelyhez fogható kevés volt a magyar politikában.

... A magyarok istene-ime végre megelégette a nemzet szenvedéseit. Mennek a tulipános cseprűragók, menek!

Béke hamvaikra! Béke — mielőbb!

A bolgár király levele. Köszöni a honti hódolatot.

Saját tudósítónktól. — dec. 15.

A bolgár király levelet küldött Lits Gyula honti főispánnak, köszönetül az üdvözlőért, amelylyel királysága első napjaiban kívánt neki dicsőséget és szerencsét Hontmegye népe. Hogy mily nagy öröme telt Hontvármegye üdvözlő föllírásában, amelynek Lits Gyula főispán volt a tolmácsa, mutatja a felelet, amely magyar szóval mond érte köszönetet. Ime így szól a királyi levél:

Szófia, 1908. dec. 9-én. Királyi palota.

Főispán Ur!

Országomnak függetlenítése alkalmából küldött meleg üdvözlőlevele nekem benső és nagy örömet szerzett. Örömet azért, mert azon vármegyéből jött, melynek lakosai én hozzám oly őszintén ragaszkodnak és kik nekem szeretőknek oly sok tanujelét adták.

Levelét olvasva, magam előtt látom lelkemben a szeretett Hont képeit elvonulni, úgy mint Csábrághot, az ősi romot, az én magyar őscím bölcsőjét, az általam oly nagyon szeretett szentantali kastélyt, melynek én a királyi kikiáltás előtt negyvennyolc órával Istenhozzádót mondtam és látom ismeretjelét: a nevezetes Szittnya-hegyet és Selmeceit, Ipolyságot és a többi hegyet; mindezek közel vannak szívemhez.

Fogadja ezután Főispán Ur a nekem elküldött szeretetreméltó és őszinte üdvözlőért legmelegebb köszönetemet, melyhez szenvedett veszteségéhez részvételmet és egészségéhez jó kívánságomat csatolom.

Jóakarója Ferdinánd.

... A várakat és hegyeket, amelyek fölött daliás idők emléke borong, a messze idegenben sem feledheti el ıme Koburg Ferdinánd és vissza-vissza vágyik hozzájuk, hogy a magyar ösök szellemével teljék meg ıra és ıra a lelke. Ahogy mi osztozunk minden örömben és bánatában, ő is kiveszi a részét minden szomorúságból, még abból is, amely csak egy embert sújt azok közül, akik magyar szívének kedvesek. Azért küldi részvétét is a honti főispánnak, aki nemrég temette el hitvesét.

Szerb összeesküvők Szegeden.

Akik dinamittal akartak operálni.

Saját tudósítónktól. — Szeged, dec. 15.

Fehér Kálmán, bűnös visszaéléskért elcsapott szegedényai kézbesítő, aki fiatal korában a Délvidéken volt katoná, majd bányamunkás, akkoriban összeharagkozott egy szerbvel, akivel számos csempészetben vett részt.

Ez a szerb a napokban fölkereste Szegeden Fehér Kálmánt s megállapodott vele, hogy Fehér régi összeköttetéseit felhasználva, a bányákban dinamittot fog szerezni, amit munkás korában egy liter pálinkáért az oláhoktól sokat kapott s azzal a stratégiaiul fontos délvidéki hidakat felrobbantják.

Beszélgetésüket, melyben a találkozó december tizenegyedikére Orsovára tüzték ki, véletlenül meghallották s följelentették az összeesküvőket.

Somogyi Szilveszter rendőrkapitány azonnal letartóztatta Fehért s egyben széleskörű nyomozást rendelt el. Fehér a rendőrségen azzal védekezett, hogy a felhívási tervet ő csak meghallgatta, de végrehajtani nem volt szándékában; gondolt a leleplezésre is, de az egészét nevétségnek tartotta. Később újra kihallgatásra jelentkezett a főkapitánynál, amikor az egész följelentést mesének nyilvánította.

Szerinte a följelentő csak érdemeket akart szerezni arra, hogy hadikémnek alkalmazzák. Az utóbbi kalandos vallomás, Fehér egyéniségét ismerve, nyilván semmi egyéb, mint hazugság.

A titokzatos ügyben szereplő szerbet

a szegedi rendőrség kereste napokig a Délvidéken, míg végre Sztojano-vics István személyében kinyomozták és elfogták. Fehér Kálmánt és bűntársát tegnap délután átkísérték az ügyosztégre.

Andrássy és Liliom Géza.

Érzékeny történet arról, hogy Andrássy nem ült le egy asztálhoz Polónnyal és még érzékenyebb történet arról, hogy ki a tisztességesebb: Polónny-e, vagy Holló?

— dec. 15.

A „Wiener Allg. Zeitung” a következő két epizódot írja Polónnyról és a koalíciós kormány két tagjáról, Wekerléről és Andrássyról:

Andrássy és Polónny ebédre voltak hivatalosak egy mágnáshoz. Andrássy azonban visszautasította a meghívást azzal a megjegyzéssel, hogy Polónnyal nem ülhet egy asztal mellé. Ez még Polónny minisztersége előtt történt...

Amikor a koalíciós kormány alakulófélben volt, az igazságügyi tárcára két személy volt jelölve: Holló és Polónny.

Wekerle Polónny mellett foglalt állást, azzal a megokolással, hogy ő a tisztességesebb. Wekerle még azzal is érvelt, hogy Polónny heves támadást intézhet a koalíciós kormány ellen, ha nem jut tárcához.

A honatya ökle.

Magdics Peró botránya a moziban

Saját tudósítónktól. —

Varasd, dec. 15.

Nagy botrányt okozott itt tegnap Magdics Peró, a magyar országgyűlés horvát képviselője.

Egy mozgófénykép-színházban megtámadta Magdics az itt megjelenő „Hrvacke Pravice” szerkesztőjét, Uroics Mihályt és öklével teljes erővel olyan hatalmas ütéseket mért a szerkesztő homlokára, hogy Uroics elaléltan összerogyott. Magdics áldozatának állapota veszedelmes, mert súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Uroics Mihály följelentést tett a nagyszágos utonálló ellen az ügyészségen: szándékos emberölés kísérlete miatt és ezenkívül följelentette Magdics Perót a báni táblánál hatvan rendbeli büncselekményért, kérve többek között, azt is, hogy az öklös férfiút tiltsák el az ügyvédség gyakorlatától.

A „fiatal ur” legujabb botránya.

György urfi hej! legény az utcán.

Saját tudósítónktól. —

Belgrád, dec. 15.

György trónörökös ismét beszélt magáról a belgrádi újságok írák, hogy a minap egy nagyobb társaság, amelyben több szerb tiszt és egy külföldi tiszt is volt, egész éjjelen át tivornyáztak és a mulatságnak az lett a vége, hogy a fiatal ur és a tiszt urak lövöldezni kezdtek, amivel ugyancsak megijesztették a környék lakosságát.

Az újságok, amelyek azt kérdezik, hogy miért nem gátolja meg a rendőrség az ilyen kihágást, a sajtótörvényre való tekintettel „fiatal ur”-nak nevezik György trónörökösöt, mert mint Bel-

grádban mindenki tudja, ő volt a mulatság intézője.

A „fiatal ur” ellen általános a felháborodás e legujabb stiklijéért.

A képviselőház ülése.

— December 15-én. —

Justh Gyula negyeddízenegy után nyitotta meg az ülést. A jegyzőkönyvet Thoroczky Miklós gróf vezeti.

A kormányt egyedül Wekerle képviseli.

A bihari és szigetvári új követek mandátumát a szokásos fenntartással igazolják.

Batthyány Tivadár gróf indítványát, hogy a Bozóky bankindítványa a bankbizottsághoz utaltassék, a Ház elfogadta.

Gaál Gáspár a napirend első szónoka. Kéri, hogy a tárgytól eltérhessen.

... Polónny Géza az ülés megnyitása után érkezett, de jelzi, hogy személyes megtámadatás címén szót fog kérni.

TÁVIRATOK.

A bengáliai összeesküvés.

Calcutta, dec. 14. A vizsgálatokból és letartóztatásokból kitudt, hogy a bengáliai összeesküvés nagykiterjedésű volt. Az összeesküvés jól szervezve.

Venezuela és Hollandia viszálya.

Newyork, december 14. Carakasi jelentés szerint számos polgár és diák Castro elnök lapjának szerkesztője előtt kormányellenes tüntetést rendezett. Ez alkalommal a lap emberei és a tömeg között összeütközés keletkezett. Több sebesülés történt, egy ember meghalt. — Carakásból jelentik továbbá, hogy Hollandia eljárására való tekintettel Venezuela védelmére lesz.

London, december 15. Port of Spainon át jelentik Carakásból: A venezuelai külügyminiszter tiltakozott a diplomáciánál a holland hajók erőszakosságai ellen. A jegyzék kiemeli, hogy a holland hajók cirkálása sérelmes.

NAPIHIREK.

Budapest legujabb szobra.

— A Verböczy-szobor. —

A Kigyó-téren, az egyik Klotild-palota előtt áll tegnap óta Budapest legujabb s körülbelül egyik legjobb szobra. A „Verböczy István”, Donáth Gyula alkotása.

A tíz ugynevezett király-szobor közül im ez a hetedik s az öreg mester megmutatta, hogy negyvenézer koronából is lehet művészi szobrot csinálni. Nehéz feladat volt pedig, előtűnk, a mai kor embere előtt Verböczy Istvánnak, a rendi Magyarországnak egyik oszlopos tagjának alakja nem olyan beszédes már, hogy azon sok jellegzeteset találhassunk. És ez a németből hozánk nőtt művészt megtalálta a lényegét és vissza is adta; a kemény tekintély, az intelligencia és az energia sugárzik azon a carrarai márványból való magyar dolyfős mozdulatu alakon, a melyet Donáth vésője élénk állít.

Budapestnek sok, nagyon sok rossz szobra van, a mi igazán elmondhatjuk, hogy költséget és fáradságot ne kimélve, igyekeztünk a fővárosba érkező idegenek előtt kultúránk hátramaradottsá-

Nyakkendők

mesés választékban kirakataimban láthatók

önkötlők darabja ... 47, 75, 150
csokrok darabja ... 40, 50, 60
kék regatta fazonban 47, 75, 1.—

Áruház a „Gólyához”

Bosnyák Bleier Izsó VI., Nagymező-utca 12.

Legelősbőv bevásárlási forrás!

háztartási cikkekben és korcsolyákban.

Biró Albert

vaskereskedése BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 57. szám.

zát bemutatni, nehogy rejtve maradjon előttük. A honvéd-szobor, az Anonymus-szobor, a Bezerédy, Washington-szobra és talán még a Baross-szobron kívül igazán nem volt eddig megnézhető plasztikai alkotásunk és ez a kis csoport most örvéndetesen gyarapodott Donáth mester művével.

A hol áll: sokan fogják látni és a harmónikus művészi vonalak nemcsak Verhőczy István, hanem Donáth Gyula emléket is megfogják őrizni.

Királyi kitüntetések. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király gróf Hunyady Károly főrendnek jótékony cselekedetei honorálásaképpen a Lipót-rend lovagkeresztjét, gróf Hunyady Károlyné, született Nádasdy Irma grófnő csillagkeresztjes hölgynek az I. osztályú Erzsébet-rendet, gróf Mailáth Józsefné, született gróf Széchényi Mária csillagkeresztjes és palotahölgynek az I. osztályú Erzsébet-rendjelet adományozta.

„Én még a régi korrump rendszer híve vagyok!” A Népszínház-utcai vilamos vasúti vonal átalakításának kérdésével tegnap foglalkozott a főváros közlekedésügyi bizottsága. A városi vilamos vasút részvénytársaság évi 5000 korona rekompenzációt ajánlott föl a fővárosnak arra az esetre, ha a Népszínház-utcai vonal alsó vezetékűvé való átalakításától eltekint. A belügyminiszter a közgyűlésnek ezen ajánlat elfogadását kimondó határozatát nem hagyta jóvá. A társaság erre azt az ajánlatot tette, hogy az 5000 koronán kívül még a tarifát a Népszínház-utca-Népliget vonalon 16 fillérről 12 fillérré, a megfelelő átszálló jegyeket pedig 20 fillérről 16 fillére hajlandó leszállítani. Az ügyosztály a társaság ajánlatát tegnapi ülésén elfogadta. Legérdekesebb volt Heltai Ferenc beszéde az ülésen, aki nyersen, bátran, ilyen őszinteséget vágott ki:

— Ugy tudom, hogy a belügyi leirat nem szentség, a kritika joga megvan és ha a leirat helytálló indokot nem foglal magában, nemcsak jogunk, de kötelességünk is eredeti álláspontunkhoz ragaszkodni. E kérdésben nekünk teljes őszinteséggel kell nyilatkoznunk már a főváros reputációja érdekében is, mert ugy tüntették föl a dolgot, mintha a dolognak panama-szaga volna és a belügyminiszter kényszerít minket a korrekt döntésre. Nekem van bátorságom az olimpiai magasságon álló felső hatóságnak megmondani, hogy a méltányosság nem panamisztikus dolog, mert nem lehet a felső hatóságnak ideális elve az ok nélkül való ártás. Hiába, én még annak a régi korrump rendszernek vagyok a híve, amelyben mindig volt annyi beállítás, hogy ok nélkül kárt nem okoz senkinek!

— **A karbolos sztrájkoló.** A reggeli lapok megírták, hogy a király-utcai Steiner-féle péküzletbe tegnap este karbólt dobáltak és a tettest Fleischner Adolf sztrájkoló pékészed személyében tartóztatták le. Fleischert ma délelőtt kihallgatták a rendőrségen és azt vallotta, hogy őt Kiss Gusztáv, a cukrász-szervezetek bizalmi embere bérelte föl. Kiss Gusztávért detektívek mentek ki Dobozi-utcai lakására és bevitték a főkapitányságra.

— **Szélhámos árendörkapitány.** A vidéki rendőrtisztviselők e hó 6-án kongresszust tartottak Budapesten. Részt vett a kongresszuson egy vöröshajú köpecsős férfi is, ravaszul diszes egyruhában és mindenfelé Makk trencsényi főkapitánynak ismerték. A kiváló Makk adósságokat csinált a kongresszusi

örömnapok alatt és sorra pumpolta rendőrtisztviselő-kartársait. A Fővárosi Orfeum főpincérnek 100 koronával maradt adósa, Steiner Henrik orfeumi titkárnak 50 koronával. Steiner végre ráunt a várakozásra és irt Makknak — Trencsénybe, hogy mi lesz a kis pénzzel? Makk álmélkodott és kijelentette, hogy nem járt Budapesten öt esztendeje és így csaló volt, aki a nevével visszaélt. A rendőrség teljes erélyvel nyomozza a rendőrtiszt ruhába bujt csalót.

— **Késsel a tanár ellen.** Az érsek-utcai polgári iskolában tegnap este iparostanoncnak tartott előadást Augustin Oszkár tanár. Előadás közben egy Weisz Arthur nevű tizenéves esztendő tanone rakoncátlankodott, mire a tanár rászólt:

— Gyere ki a katedrára.
— Az Istennek se! — felelt a fiu.
A tanár erre nyakon akarta vágni a renitens síhedert, de ebben a pillanatban Weisz Arthur kést rántott és vad ordításba tört ki:
— Ha hozzáam nyul, leszurom!
A tanár rendőrtől küldött és a késes fiut előállították.

— **Tapasztalatok.** A törzsasztal körül diskurálnak mindenfeléről.

— Erdekes, — szól egy ur — Tokajban ittam a legrosszabb bort.
A másik felkapja az eszmét:
— Én Prágában ettem a legrosszabb sonkát.

A harmadik szól:
— Pilsenben ittam a legrosszabb sört. Egy fiatal ügyvéd felsóhajt:
— Velencében volt a legrosszabb nászéjszakám.

x Feltűnést keltő Budapesten az országosan ismert Zélinger-féle készpénzrendszerű I-ső rangu uri szabó-termék zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV. belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET:

Herceg Ferenc új darabja. Herceg Ferenc, aki tudvalevőleg ez időszereint vaci lakos, tegnap küldte be postán új darabját a Vígyszínházba. A színmű három felvonásos és ideiglenesen „A kivándorló” címét viseli, a melyet különben a szerző még megváltoztatni akar. Az érdekes mű természetesen még e szezonban, valószínűleg februárban színre kerül.

„TURUL” takarékos és hitel-szövetkezet (TURUL-Népbank)
Nagymező-utca 37-39. sz.
Kölcsönöket nyújt előnyös feltételek mellett.

A színpad világából.

* **Egyszerű mondatok.** A vagszínházi gyermekek, vagyis a Vígyszínház tagjainak gyermekei, nagyrészt a dr. Farkas Gyuláné nádor-utcai magániskolájában járnak. Odajár a második elembe a kis Gézuka is, akiről ez az eset szól.

Gézuka előhaladása iránt érdeklődött a minap a mamája. A tanító bácsi meg is dicsérte a fiúcskát, de aztán megjegyezte:

— Gézuka feladatot kapott, hogy írjon egyszerű tö- és bővített mondatokat. Persze vártuk a szokott igazságokat, mint az, hogy a kutya ugat, a macska nyávog, a madár repül. De egészen mást kaptunk.

— **Rossz mondatokat?**
— Nem épen... De el is tettem azt a feladatot. Tessék csak nézni... És felolvasta a vagszínházi gyermek mondatait:

— Varsányi Irén jó tanítónő.
— Kertész Ella visszatért Jeruzsálemből.
— Riza bárónő szereti Hegedűs Gyulát. (Persze Gézuka már a Tatárjárásban is volt.)
— Gazsi Mariska ráér és fázik. (Gézuka mamája az utcai beszélgetett Gazsi Mariskával, és ebből a beszélgetésből leste el a fiu a mondatot.)
— Haraszi Hermin várja a babát. (L. fenti jegyzetet.)
— Szeretném látni a kutyát a kertben.

TÖRVÉNYSZÉK:

§. **A babagyárosné panasza.** A Király-utcai „Hungária” babagyárban siralmas dolog történt a nyár egyik éjszakáján. A gyár négy tulajdonosnéja összeveszett, két párta oszlott és az egyik párt egy éjjelen beosont az üzletbe, ahol összetörte a babákat és táblát függesztett ki a gyáratóra, ilyen felirattal:

Megszünt a babagyár!

Az üzletrombolók ellen megindult a bűnügyi eljárás és ekkor történt, hogy a „Neues Politisches Volksblatt”, irván az esetről, özvegy Spiegel Sándornét is megnevezte a rombolók között. Spiegelné rágalmazásnak találta a vádat, inkriminálta a cikket, amelyért Löwe Mihály vállalta a felelősséget. Löwe fölött Jamnitzky bíró elnökletével ma ítélik a törvényszék.

Sport.

— (Football.) A Polónyi Géza által alapított renek vándordíjra a nevezések jól sikerültek. Az ezüstlabda-bizottság f. hó 8-án tartott ülésén megvitette a sorsolásokat s csoportokba osztotta az egyleteket. A selejtező február 28-ig, az osztályozó március 31-ig, az elődöntő április 31-ig és a döntő május 31-ig játszandó le.

I. csoport: F. T. C., M. A. C., Föv. T. C., M. T. K. II. csoport: B. T. C., B. A. K., U. T. E. Törékvés. III. csoport: N. S. C., 33-as, Postás, B. E. A. C. Szegedi A. C., Györi Egyetértés. I. Selejtező: a) Györi Egyetértés—N. S. C., b) Szegedi A. C.—33-as, c) B. E. A. C.—Postás. II. Selejtező: a) mérkőzés győztese B. T. C.-al, b) mérkőzés győztese Törékvéssel, c) mérkőzés győztese B. A. K.-al találkozik. Ujpest erővesztő.

Osztályozó. A II. selejtező a) győztese Föv. T. C.-al, a b) győztese F. T. C.-al, a c) győztese M. A. C.-al és az erővesztő U. T. E. a M. T. C.-al kerül össze.

Kiadja:

A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

TÖZSDE.

A mai előtőzsde kedvező külpolitikai hírekre szilárd irányzattal indult.

Jegyeztettek a következő árfolyamok:
Osztrák hitel 623.—
Magyar hitel 722.—
Osztrák-Magyar Államvasút 672½
Közuti 682.—
Rimamurányi 682.—
Városi villamos 264.—
Magyar Leszámitolóbank 482.—

Rum és likőr
előállításához küld utasítást
ingyen
WATTERICH A.
Budapest, VII., Dohány-utca 5.

Valódi porosz szalonköszönet és kocsizót székokban, valamint egész fuvarokban a leggyorsabban és legolcsóbban szállítanak.
Rédei és Társa
közép-nagykereskedők
Központi iroda:
V., Béla-utca 4.
TELEFON 36-83.

Legjobb és legszebb
CZÍPŐK
BENCZE ES TÁRSA-nál
BUDAPEST, IV., Váci-utca 2.
A KOBRAK-czipők egyedüli elárusítója a Belvárosban

ESZTERGAPADOK új és használt **SZERSZÁMGÉPEK** mindennemű

minden méreletben, csődítömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladók

Telefon 34-36. **Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24.** Telefon 34-36.

KITÜNTETÉSEK:
Budapest, Páris, Liège, Milánó.
TELEFON 65-82.

BÁNYAI VIKTOR
MŰBUTOR ASZTALOS
Gyár: Váci-ut 74. szám. **V., Lipót-körut 24.**

Lakásberendezések úgy modern, mint klasszikus stílusban.
Tervek, költségvetések díjmentesen

